

84(5922)
A-89

SHIYRİN ATAMURATOVA

PISHIG'IM

UDK: 821.512.133-1

BBK: Kap 5 Shiyrin Atamuratova. «Pishig'um». Qosıqlar.
A-89 No'kis: «Qaraqalpaqstan» baspasi, 2011-jıl, 24 bet.

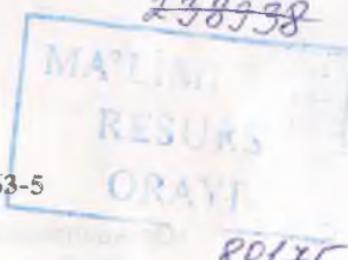
Sh. Atamuratov anın bul kitabı balalarg'a arnalıp, ha'r qiyli temalardı o'z ishine aladi. Qosıqlar balalar tili menen jazılıp, kishkenelerdin'an'sat ogıp, tez tu'sinip aitwina qolayh, ko'r kem til menen berilgen, sonday-aq ta'rbiyalıq xarakterge de iye.

Pikir bildiriwshiler:

A. Abdiev — Jaziwshi, filologiya ilimlerinin' kandidati.

A. Aqnazarov — Qaraqalpaqstan jaziwshular awqaminin' ag žasti.

ISBN 978-9943-346-63-5

© «Qaraqalpaqstan» baspasi--2011

T 19

TINISHLIQ HA'M TATIWLIQ

Ma'n'gi jasa timishliq,
G'a'rezsiz bul elimde,
Ma'n'gi jasa tatiwliq,
Tuwg'an ana jerimde.

Timishliq ha'm tatiwliq,
Qa'dirin'e jetemiz,
Qorg'aw ushin ba'rimiz,
Jandi pidə' etemiz.

WATAN

Ig'balımız ku'ndey jarqırar,
Ju'zlerimiz ayday jadırar,
Erkin abat, azat da'wranım,
Umtılamız, a'wmət bizge yar.
Qushag'in'da g'a'rezsiz Watan.

A'dalathı tiklep sultanat,
Bag' do'retip, qırg'an imarat,
Iymannan dep Watandı su'yıw
Temur babam aytqan na'siyat,
Muqa'ddessen', g'a'rezsiz Watan.

Babam ruwxı qollag'an elim,
A'vladıların siylag'an elim,
A'yyemgisen', jassan' nawqıran,
Saqawatlı tuwilg'an jerim,
Muqaddessen', g'a'rezsiz Watan.

TİLEK

Sa'lemiesip,
Alısıp qol,
U'lkenlerge,
Beremen jol.

Jaqsı niyet,
Tileğimde,
Miyrim yoshar,
Ju'reginde.

KO'TEREDİ KEWLİMİ

Da'n beremen quslarg'a,
Suw beremen quslarg'a.
Deymen ketip qalmasın,
Ushıp-qonıp sayrasın.

İs buyırsa a'japam,
Orınlawg'a tavarman.
Deymen ol da dem alsın,
İnim bar dep quwansın.

Jig'ılıp ketse u'kem,
Turg'ızaman, su'yeymen.
Deymen tezirek u'lkeysin,
Ju'rip izime ersin.

Hu'tmet-izzet, haq niyet,
Ken'eytedi peylimdi,
İnsayılıq paziylet,
Ko'teredi kewlimdi.

QUWANDIM

Awırıp qalg'an apamnın',
Turg'anına quwandim.
Hasasına su'yenip,
Ju'rgenine quwandim.

Ol ag'amnın' sheshesi,
Ol anamnın' enesi,
Ha'mmemizge tilekles,
U'ydin' ol perishtesi.

SIYQIRSHI BOLIP QALSAM

Siyqırshi bolıp qalsam,
En' birinshi, en' aldim,
A'miw bolıp, Sir bolıp,
Toltıraman Araldi.

Siyqırshi bolıp qalsam,
Baxit beremen ha'mmege,

Balaların du'nyanın',
Toydıraman miywege.

Siyqırshi bolıp qalsam,
Bag' qılaman jerimdi,
İlim,pa'ndı u'yrenip,
Bay qılaman elimdi.

BALALARI DU'NYANIN*

Qanday jaqsı tunishlıq,
Qa'dirleyik doslarım,
Tunishlıqtı qorg'ayıq,
Balaları du'n'yanın'.

Muqa'ddessen' ana jer,
Qa'dirleyik doslarım,

Ana jerdi qorg'ayıq,
Balaları du'nyanın'.

Qanday go'zzal ta'bıyat,
Qushaq aşhar jadırap,
Ta'bıyattı qorg'ayıq,
Balaları du'nyanın'.

HA'YYIW

Ha'yyiw, ha'yyiw, ay balam, Danalıqqa bay balam, Azat, abat elimde, To'rt tu'ligi say balam.	Jaqsı uygılap, jaqsı tur, Ha'yyiw tınlap jan balam.
Ha'yyiw, ha'yyiw, ay balam, Shiyrin-sheker pal balam,	O'sip ulg'ay ku'n sayın, El isine bol tayın, Ko'zden, tilden aman bol, Ko'z monshaqlar tag'ayıñ.

SPORT

Sen bar jerde sawlıq bar, Den sawlıqta shadlıq bar, Balalıqtan baslanar, Sport, sport, sport.	Umtılıg'ang'a a'wmet yar, Sport, sport, sport.
Sen bar jerde doslıq bar, Ku'shke tolg'an jashıq bar,	U'lken-kishi, g'arri-jas, Ha'mme sag'an talpınar, O'mir o'zin'dey go'zzal, Sport, sport, sport.

BİRİNSHİ QON'IRAW

Mektebim, ana Watan,
Bilim al dep kitaptan,
U'yren dep a'dep-ikram,
Jan'la -jan'la qattılaw
Hey, birinshi qon'ıraw.

Doslarımıdı ja'mlegen,
Ju'regime yosh bergen,
Tilegime jetkergen,
Jan'la- jan'la qattılaw,
Hey, birinshi qon'ıraw.

İlim u'yrengen adam,
Elde qa'dırı mudam,
Ustazım sag'ındırg'an,
Jan'la -jan'la qattılaw,
Hey, birinshi qon'ıraw.

O'ZBEKSTAN

Tawlarin' bar, alting'a ka'n,
Awil-qalan' gu'l jaynag'an,
Shig'istag'i ja'nnet ma'kan,
O'zbekstan, O'zbekstan.

Keleshegi ulli elim,
Ko'zge su'rme tuwg'an jerim,
Doslarn' ko'p peyilin' ken',
O'zbekstan, O'zbekstan.

O'ZBEKSTANIM MENİN'

Alpamislar Watanı,
Beruniyler elati,
Tariyxi da'stan elim,
O'zbekstanım menin'.

Ten'ler menen ten' diyar,
Shad kewilli baxtiyar,

Abat ha'm azat elim,
O'zbekstanım menin'.

Topirag'in' totiya,
Senin' menen go'zzal du'nya,
Jaynag'an bostan elim,
O'zbekstanım menin'.

TAMSHI TAMAR

Suwıq barar ha'lsirep,
Ku'nnen-ku'nge juwasip,
Tamshi tamar tirs-tirs-tirs,
Ton'lar keter suwlasip.

Tamshılardı simirip,
Jerdin' miyri qanadı.
Tamt'an tamshi, tirs-tirs-tirs
Topiraqqa jag'adı.

BA'HA'R KELSE, NA'WBA'HA'R

Ba'ha'r kelse, na'wba'ha'r
Jasaradı bul o'mir,
Ba'ha'r kelse, na'wba'ha'r,
Tolip tasadi kewil.

Ba'ha'r kelse, na'wba'ha'r,
Quslar uship keledi.

Shashıw shashıp a'lemge,
Su'yinshiler beredi.

Ba'ha'r kelse, na'wba'ha'r,
Jasıl gilem to'seydi.
Ana jerdi a'lpeshlep,
Gu'ller menen bezeydi.

ERTE BA'HA'R

Erte ba'ha'r qumlıqlarda,
Juwa juwsan ko'geredi.
O'nip shiqqan ko'k maysalar,
Samal menen terbeledi.

En' birinshi tawlar, taslar,
Na'wba'ha'rđi sezinedi.
Uship kelgen qarlıq'ashilar,
Simg'a qatar diziledi.

BA'HA'R MENEN TIRNALAR

Qushaq ashıp quwanıp,
Qarsı alaman ba'ha'rди.
Sa'lemesi p su'ysinip,
Alg'islayman sa'ha'rди.

Ba'ha'r, ba'ha'r, ba'ha'rjan,
Elimizge xosh keldin'.

Ba'ha'r, ba'ha'r, ba'ha'rjan,
Kewlimizge yosh berdin'.

Qatar, qatar tırnalar,
Ushıp keldi alistan,
Ba'ha'r menen tırnalar,
Bizin' elde tabısqan.

SHO'PLİKLER

Ko'kte quyash jarqırap,
Jerdin' betin qızdırıldı.
Bizler sonda shapqılap,
Jalan' ayaq juwirdıq.

Ayag'imdi qıtıqlap,
Tu'rtıkileydi sho'plikler,
Sho'pten, sho'pke qonaqlap,
Sekiredi shekshekler.

NAWRIZIN'IZ MU'BA'REK

Nawrizdin' bas tag'amı,
Su'melekjan, su'melek,
Paldan tatlı mazalı,
Biyday og'an tu'p da'rek.

Analar tilek tilep,
Qazan-qazan pisirer,

Bilg'ap gezekpe-gezek,
Oshaqlardan tu'sirer.

Awıl-aymaq, ko'shege,
Tartılıdı su'melek,
Qutlıqlaymız, ba'rshege
Nawrizin'iz mu'ba'reki

KİRPİTİKEN

Kirpitiken
Kirpitiken,
İynelerin'
Ko'p ne degen,
Apam ko'rpe
Tikkeninde,

Sorap tursam,
Beresen'be?

Berdi kirpi,
İynesinen,
Qayıtip beriw
Sha'rti menen.

QOSIQ AYTAR KISHKENELER

Appaq qarlar erip pitken,
Qarlig'ashlar keli p jetken,
Bul qay ma'ha'l, qaysı pasıl?
Qır do'gerek kiygen jasıl.

Suwg'a tolg'an salma-japlar,
Marjan taqqan qaratallar,
Bu! qay ma'ha'l, qaysı pasıl?
Pal ha'rreler jiyg'an hasıl.

Nawriz, Nawriz, Nawriz desip,
Quslar sayrar gu'l ashilar,
Nawriz, Nawriz, Nawriz desip,
Qosiq aytar kishkentaylor.

TA'RBIYASHI APAMA

So'ylegenin'di Anama qusap, U'yretkenin'di, Yadimda saqlap.	Jaqın arada, Beske tolaman.
Kishkentaylarga, O'rnek bolaman,	Adamdı ko'rsem, O'zimnen u'lken, Birinshi bolip, Beremen sa'lem.

GU'LME, GU'BELEK (jan'iltpash)

Jap- jasıl do'nıp turar,
U'yimiz do'geregi.
Jupar iyisin an'qitip,
Tu'rlı gu'l ko'geredi.

Gu'llerden gu'lge qonıp,
Turg'anda gu'belekler,
U'kemler oylap qalar,
Gu'llerdi gu'belek dep.

USHIWSHI BOLAMAN

Tu'rli-tu'rli shiraylı,
Pa'tpelekler jasadım.
Aspan, a'lem sirların,
U'yreniwdı an'sadım.

U'lkeygende a'lbette,
Ayg'a uship baraman.
Bayraqların elimnin',
Ayg'a qadap qoyaman.

TA'Y-TA'Y BALA, TA'Y BALA

Su'yip,su'yip anası,
Kiyindirdi balasın,
Shadlıq'ımun' shegi joq,
Quwanshtan kewli toq.

Ku'lip turar balası,
Su'ysinedi anası,

Tusaw kesiw boladı,
Ha'mme kelip qarasın.
Kesilgen son' tusawi,
Ju'rip ketti balası,
Ketti toyg'a ulasıp,
Son' awildin' arası.

QUWIRSHAG'IM

O'zimnin' juldızım,
Suhw qundızım,
Tu'n uzaq, uyqılap qal,
Ko'zlerin'di jum.

Terezeden a'ne,
Sig'alayıdı ay,

Juldızlar jarqırap,
Ashadı shiray.
Anamday jaqsılap,
Ha'yyiw aytayın.
Azanda aymalap,
Son' oyatayın.

ANAJANIM, AG'AJANIM

Ju'zin'izden nur jawar,
Ko'zin'izde mehir bar,
So'zin'izden pal tamar,
Anajanım, anajan.

Arqa su'yer tawımsız,
Miywesi mol bag'imsız,
Basımdag'ı tajımsız,
Ag'ajanım, ag'ajan.

Qol-qanat atag'a,
Qol-qanat anag'a,
U'kesin oynatar,
Jilasa jubatar,
Jaqsı bala, jaqsı bala.

U'sti - bası taza,
Kiyiner azada,
A'lpayım, jaydan,
Ha'mmege unaydı,
Jaqsı bala, jaqsı bala.

Kereksiz payitta,
So'ylemeydi hasia,
Sorag'an waqitta,
Juwap berer qısqa,
Jaqsı bala, jaqsı bala.

İYNELİK

İynelik, ha'iynelik,
Sag'an ziyan bermedik,
Vertolyotqa qusatıp,
O'zin'nən ko'z u'zbedik.

İynelik, ha' iynelik,
Qanatın'a tiyemedik.
Ziyankesten basqag'a,
Sira' hazar bermedik.

JAZA

Qitırlatıp muz jedim,
Qisım, qisım qar jedim.
O'zi sonday mazalı,
Qanday jaqsı ha'z, dedim.

Keshke qaray awirdim,
İsip ketti tamag'im,
Qar ha'm muzdin' mazasın,
So'ytip tarittim jazasın.

BİRINSHİ MUG'ALLİMİM

Quyashınsız jaynag'an,
Ayımsız jarqıraq'an,
Saw bolın' ha'm ko'p jasan',
Birinshi mug'allimim.

Sabaqtan kesh qalmaymız,
To'men baha almaymız,
Mudam sizdi tin'laymız,
Birinshi mug'allimim.

A'lpayımsız, danasız,
Anamızday anasız,
Ha'mmeden de ag'lasız,
Birinshi mug'allimim.

İygilikli isin'iz,
Jalıqpaysız o'zin'iz,
Perzentim dep su'yesiz,
Birinshi mug'allimim.

ANA TİLİM

Neshshe a'sirierge sirlas,
Babalarдан qalg'an miyras,
Sen arqalı ana tilim,
Baris-kelis qatnasig'ım.

Sen arqalı ana tilim,
Shadlıg'ımdı ta'riypledim.
Sen arqalı ana tilim,
Nur shashadı keleshegin.

JAMG'IR JAWIP TURG'ANDA

Jamg'ır jawip turg'anda,
Dedi u'kem:— a'japa,
Aspan nege jilaydi?
Jamg'ır nege tinbaydi?

Juwap beralmay tayın,
O'zim qattı uyaldım.
Oçıp aytrıp beriwe,
Kitaptı tez qolg'a aldım.

TA'BİYATTI QORG'AYMIZ

Palapang'a tiymeymiz,
Qusqa ziyan bermeymiz,
Gu'l jaynatıp a'tiraptı,
Ta'biyattı qorg'aymiz.

Shaqalardı julmaymız,
Gu'belekti quwmaymız,
Terek egip,tai egip,
Ta'biyattı qorg'aymiz.

JÝDE MENEN JIGILDÝK

Jiyde menen jigildik,
Jer tan'lamay o'sedi,
Miywelerden keshigip,
Altın gu'zde pisedi.

Qıraw tu'sse tag'ı da,
Og'an maza enedi.

Kempir apam bizlerge,
lyjan tu'yip beredi.

U'yiredi tilin'di,
Palday tatlı jegende,
Jiyde menen jigildik,
Paydası ko'p bilgenge.

QABAQLAR

Qabaqlardin' tu'ri ko'p,
Palawqabaq, asqabaq,
Almaqabaq, nasqabaq,
Da'smal qabaq, suw qabaq.

«Salle», «qara» asqabaq,
Palawqabaq, em qabaq,

Bırı-birinen jaqsı,
Barlıg'ı da pal qabaq.

İsker qabaq, suwqabaq,
Suw quyılıp tasılıg'an,
Saqlawg'a da boladı,
Ag'arg'an ha'm ashıg'an.

BAG'IMIZG'A KELİN'LER

Bag'imizg'a kelip ketin',
Miywemizden jep ketin',
Almurt, shiye, qa'reli,
Eriklerdin' ko'p tu'ri.

Alma, ju'zim, shabdali,
Bir-birinen mazali,
Aldin'izg'a qoyaman,
Kelin', ku'tip alaman.

ANA MEHRI

Ana mehri ha'mme jerde,
Pa'yik bolip ju'rer birge,
Qayda tursam, qayda bolsam,
Menin' menen birge mudam.

Ana mehri mu'riwbetii,
Su'ykimli ha'm qu'diretli,
Ha'yyiw aytip du'nyani ol,
Besigimdey terbetti.

«SAW DENEDE — SAP AQIL»

«Saw denede- sap aqıl»
Deydi dana xalqımız,
Salamatlıq — sawlıqta,
Keleshek ha'm baxtimiz.

Biyg'a'rez bul elimde,
Ko'p jobalar du'zilgen.

Shınıqtırıp denemedi,
Juwiraman, ju'zemen.

Jarışlarda erisken,
Tabislarım shadıhg'ım,
Tarataman ja'ha'nge,
Tuwılg'an jer dawrıg'in.

KİMGE QIYIN, KİMGE AN'SAT (A. Bartodan)

Ku'nshuwaqta so'ylesip,
O'tken ketkennen,
Otıradı kempirler,
Ko'p waqıtqa shekem.

Bug'an hayran kempirler,
Oylayıdı, bilay:
Sharshamayma bul qızlar,
Sira' yapırmay.

Tinim bilmey bul waqıtta,
Kishkene qızlar,
Arman-berman juwırıp,
Su'wretler sızar.

Bul qızlar da tan'lanar,
Olarg'a a'bden.
Otırıw bir orında,
Qiyn ne degen.

TAWIP ALDIM PISHIQTI

Tawip aldım pishiqtı,
U'yımızdin' aldiman,
Kip-kishkentay dım jaqsı,
Tu'sirmeymen qolimnan.

Apam kelip jumistan,
Qaydan aldin',—dedi ol,
Alg'an bolsan' qaymannan,
Apanıp qoy, tezden bol.

Baqırsa da ol mag'an,
Pishug'imdi ayadı.
Su'tti quyıp qırmag'a,
İshkiz dedi, quwmadi.

U'y ishinin' barlıq'i,
Onı jaqsı ko'redi,
Ko'rınbese pishig'im,
Apam izlep ju'redi.

SU'YEMEN O'Z TİLİMDİ

Hu'rmetleymen ag'amdı,
Hu'rmetleymen anamdı,
Ha'mmemizge muqa'ddes
Su'yemen men Watandı.

Su'yemen men elimdi,
Tuwlıp o'sken jerimdi,
Tu'sinikli ba'rinen,
Su'yemen o'z tilimdi.

ALA HA'KKE (jan'iltipash)

Ala ha'kke, ba'le ha'kke,
Toparı joq, ju'rer jekke,
Bag' ishinde ju'rgeninde,
Erik ag'ash tu'plerinde.

Tintip-tintip topıraqtı,
İzlep taptı shan'g'alaqtı,
Toq, toq, toq, shoqıdı ko'p,
Shan'g'alaqtı shag'alg'an joq.

Aqırında shan'g'alaqtı,
Ayag'ına urıp shaqtı.
Ala ha'kke, jolin taptı,
So'ytip shaqtı shan'g'alaqtı.

Shan'g'alaqtı shag'ıp jegen,
Ala ha'kke ba'le eken.
Mo'jeneni tawip jegen,
Ha'kke ele bag'da eken.

PISHIQ PENEN KU'SHİK

Pishiqtı ko'rip ku'shikti,
Tula boyı tu'ıshikti.
Pishiqtı joldan qash dedi,
Ku'shik joldı ash dedi.

On'ispadı ekewi,
Siyispadı ekewi,
Jasasa da bir u'ye,
Kelmedi hesh ma'milege.

Sonlıqtan da ku'shigim,
Sırtta an'lip turipti.
U'yde jasap pishig'im,
Tishqan izlep ju'ripti.

PAL HA'RRE HA'M GU'BELEK (timsal)

Pal ha'rresi g'uwg'uwláp,
Gu'lérden pal teredi.
Gu'belekler gu'lzarda,
Tek masayrap ju'redi.

Ayag'an tu'r, pishinde,
Gu'belek der ha'rrege:
«Sharshadin' ba, ha'rrejan,
Jalıqpaysan sen nege?!!»

«Jaz boyına udayı,
Miynet eti p tınbayman,
Jalig'iwg'a waqıt joq,
Qısqa aziq jıynayman».

Hadal miynet islesen',
Bo'lenesen' hu'rmetke,
Erinsheklük, jalqawlıq,
Pa'nt beredi a'lvette.

TA'RBIYASHI BOLAMAN

Menin' tuwlıg'an ku'nime,
A'keldi ko'p oyınshıq,
Mag'an olar ishinde,
Unap qaldı quwırshaq.

Quwırshaqtın' azanda,
Beti-qolın juwaman.
Siypap tarap, shashina,
Bantık tag'ıp qoyaman.

Quwırshag'im—appag'im,
Onı jaqsı ko'remen.
Erteklerin apamnın',
Og'an aytıp beremen.

U'lkeygende apamday,
Ta'rbiyashi bolaman.
İslep bala baqshada,
Balalardı bag'amana.

MENİN' KONSTITUTSİYAM

Menin' Konstitutsiyam,
G'a'rezsizlik jemisi,
Quyashlı bul u'lkemde,
Baxılıt jasar ha'r kisi.

Menin' Konstitutsiyam,
Huqıqımdı qorg'aydı.
A'dillikti ornatıp,
Keleshekti oylayıdı.

Dalada qıs, appaq qar,
Samal eser ızg'ırıp,
U'yimde gu'l ashular,
Turg'andayman tu's ko'rip.

Shaqa alıp idisqa,
Otırı'zdım ko'p burın,

Sonsha waqtan berli men,
Ta'rbiyalap o'sirdim.

Quwanaman ko'rgende,
Sonlıqtan da gu'lindi,
O'zim su'yegen ertektey,
Gu'lüm suliw, su'ykimli.

ERİP KETTİ APPAQ QAR

Erip ketti appaq qar,
Erip pitti appaq qar,
Dalalarda qizar is,
Seziledi o'zgeris.

Na'wba'ha'rdin' elshisi,
Qarlıq'ashlar kelipti.

Jasil gilem to'selip,
Ko'k maysalar o'nipti.

Salma japiar boyında,
Qaratallar bo'rti pti.
Su'yinshilep samallar,
A'yneklerti sherti pti.

SAG'AN UQSAG'IM KELER

Suw boyında tailarg'a,
Jasil marjan tag'asan'.
Salmalardan sarqirap,
Atızlarg'a ag'asan'.
Menin' su'yegen ba'ha'rim,
Keler sag'an uqsag'im.

Erikler de erteden,
Appaq bolıp gu'lleyesen',
Shabdazardı aralap,

Qızg'ışh tartıp do'nesen'.
Menin' su'yegen ba'ha'rim,
Keler sag'an uqsag'im.

Sayratasan quşlardı,
G'urşhadan gu'l ashasan'.
G'ayıri nag'ışh do'ndırıp,
A'tır iyisin shashasan'.
Menin' su'yegen ba'ha'rim,
Keler sag'an uqsag'im.

PISHIG'IM

Uslap aldin' tishqandi,
Jelkesinen qapsırıp,
Quwalasıp ju'rgende,
Joytip aldin' qashırıp.

Miyaw-miyaw pishig'im,
Saqlım' joq, murtıu' bar,
İzle-izle pishig'im,
Tishqandi tez tutıp al.

SAMAL

Jatırsam da ortumda,
Tinim bermes o'zime,
Oransam da ko'rpeme,
Uyqı kelmes ko'zime.

Ga' qasqırday ulhydı,
Ga' iyt bolıp u'redi,
Qorazdı ko'rgen tu'lkidey,
Ga' shaqaqlap ku'ledi.

Samal qaydan keledi,
Tu'slikten be, batıstan,
Biliıp alg'im keledi,
Oylap uyqlılap qalıppan.

Tan' atıwdan oyanıp,
Sırtqa shıg'ıp qarayman,
Samal uyqlılap qalıppa,
Ko'rınbedi ol mag'an.

PAL HA'RRE

Pal ha'rrejan, pal ha'rre,
Shıng'obızı bar ha'rre,
Bag'lar gu'lge kirgende,
Tere ber pal sha'mende.

Da'rtke dawa palin' bar,
O'ner ka'sip ka'rın' bar,

Shipakersen* jan ku'yer,
Gu'llerden pal tere ber.

Pal ha'rrejan, pal ha'rre,
Shipaker ha'm sazende,
Miynet etip to'gip ter,
Qcbizin'dı sherte ber.

BALALIQ MEHRİM

Men seni su'yemen,
Tuwılg'an elim,
O'zin'e arnalıg'an,
Balalıq mehrim.

A'lpeshlep a'diwlep,
O'sirgen jerim,
Sulıwsan', go'zzalsan',
Ko'zime menin'.

Qızdırısa da jazın',
O'rtep saratan,
Ton'dırsa da qısın',
Suwiq qaqaman.

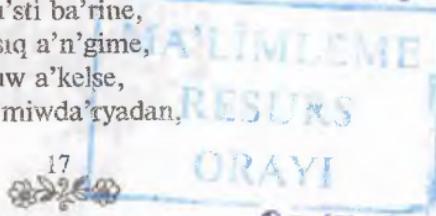
Ketalmayman uzaq,
Sennen alıslap,
Perzentin'men Watan,
Ga'pım, qalıs ga'p.

ARAL
(ertek boynsha)

Bar eken de joq eken,
Ash eken de, toq eken,
Qaladan sa'l alista,
Jaqin arqa - batista,
Tolqınlasıp shalqig'an,
Baqanshaqlar balqig'an,
Aral ten'iz bar eken,
Ten'iz saqiy bay eken,
Suwlarda ju'zer eken,
Kemeler u'lken-u'lken,
A'tirapında jasag'an,
Qulan, kiyik, anıslan,
U'yrek, g'az ha'm shag'ala,
Quslar tolg'an jag'ag'a,
Su'wen, sazan, marqası,
Bekire, shabaq, baqası,
Ondatra, qundızları,—
Ten'izdin' juldızları,
Jillar o'tip aradan,
Ten'izde suw tartılıg'an,
Qurg'aqshılıq bolıptı,
Qiyinshılıq tuwiptı,
Buni ko'rip arıslan,
Deptı: — Ha'mme tim'lasın,
— Ten'iz a'bden qurisa,
Samal qumdi suwırsa,
Qalay bolar ku'n ko'ris,
Ten'iz birew, biz ko'pbız,
Bunin' aldin alayıq,
Ja'n-jaqtan ku'sh salayıq,
Maqul tu'sti ba'rına,
Bul oyłasıq a'n'gime,
Birewi suw a'kelse,
Tasıp A'miwda'tyadan,

238938

Ekinshisi gezekke,
Tasıdı Sırda'ryadar,
Kirpitiken, go'rtışqan,
Quduq qazdı tınbastan,
Jolın ten'izge burdı,
İzinен suw juwirdı,
İyelik ha'im gu'belek,
Ayanbay berdi ko'mek.
Ten'izge suw quyıldı,
Ten'izge suw jiyıldı,
Aral toldı, suw keldi,
Tilge kirdi, jan endi:
— Raxmet, dedi, doslarım,
Janıma, jan qosqanım.
Baxit sizge yar boisin,
Doshiq ma'n'gi bar bolsin!

KIM U'LKEN, KİM KİŞİ

Kim u'lken, kim kishi,
Da'lillep berin'shi,
A'japam, a'jag'am
Mektepte oqıwshi.

Men bolsam baqshag'a,
Baraman shadlana.
Sonda da u'kemler,
Der mag'an a'jag'a.

Men qanday balaman,
Oylanıp qalaman,
Kim u'lken, kim kishi,
Da'lillep berin'shi!

BİLMESTEN JEP QOYAMAN

Alip keldi anası,
U'yge shokolad.
Amang'a da birazın,
Berdi sol zamat.

Biraq tag'ı soradı,
Toysa da Aman.
Anası der, Amang'a
Tisin'e jaman.

--Onda shokoladlardı,
Jasır bir jaqqa.
Bilmesten jep qoyaman
Tursa shkafta.

SA'LEM

Sa'lem, sa'lem, a'ssalam,
So'zimizdin' en' bası.
Sol bir so'zde ja'mlesken,
Tileklerdin' ag'iashi.

Sa'lemlesiw, hu'rmetlew,
Waziypam dep bileber.
Birge jatıp tursan' da,
Ata-anan'a sa'lem ber.

Este saqla, yadta tut,
Usı altın qa'deni.
Ba'rha' sa'lem berip o't,
Ko'rşen' jasi u'lkendi.

GU'Z

Bag'larımıdı aralap,
Miywalardı pisirdi.
Daraqlardı juqlap
Japiraqlardı tu'sirdi.

Appaq-appaq paxtadan,
Biyik tawlar u'ydirdi,
Hinji-marjan jiynatip,
Gu'rish qılıp tu'ydirdi.

JAPIRAQ BUKETİ

Stol u'stinde Sap-sarı, qızg'ışh,
Turar stakan, Jasıl, sarg'ıltım,
Ondag'ı buket, Japirag'ı jaynar,
Gu'lge uqsaq'an. Erik, almurthin'.

Qaysı, neniki,
Kelse bilgin'iz,
Aralap bag'dı,
Ko'rın' o'zin'iz.

BABA DİYQAN

Ana jerdi janday su'ygen,
Ta'bıyattın' sırin bilgen,
Topıraqtin' tilin bilgen,
Baba diyqan, baba diyqan.

Ku'ni-tu'ni miynet etken,
Hasıl qırman taw do'retken,
Eli-jurtın abat etken,
Baba diyqanı, baba diyqan.

KELİN', KO'RIN' GU'LLERDİ

U'yimizdin' qasna,
Na'lshe tiktik, gu'l ektik,
Ha'r bir tu'bin jumsartıp,
Ta'rbiyalap suw septik.

Tutıp ketti na'lshemiz,
Gu'ller tolıq ko'gerdi.
Quwanistiq ba'rshemiz,
Kelib ko'rın' gullerdı.

İYNE - SABAQ

İyne, sabaq,
Birge islep,
Tikti ko'ylek
Tikti sa'dep.

Sabaq sonda
Oyg'a taldi.
Islemesten
Jolda qaldı.

Usilayinsha
O'tti waqt.
Biraq iyne,
Ja'njel tawip.

Jalg'ız iyne
Tige berdi.
Biraq sira'
İs pitpedi.

Dedi: ~ o'zim
Ko'p bilemen.
Kiyimlerdi,
Men tigemen.

Sonnan berli
Sabaq penen,
İyne mudam
Birge ju'rgen.

MAZMUNI

Tinishliq ha' tatiwliq.....	3
Watan.....	3
Tilek.....	3
Ko'teredi kewlimdi.....	4
Quwandim.....	4
Siyqırşı bolip qalsam.....	4
Balaları du'nyanın'.....	4
Ha'yyıw.....	5
Sport.....	5
Birinshi qon'ıraw.....	5
O'zbekstan.....	6
O'zbekstanum menin'.....	6
Tamshi tamar.....	6
Ba'ha'r kelse, na'wba'ha'r.....	6
Erte ba'ha'r.....	6
Ba'ha'r menen tırnalar.....	7
Şo'plikler.....	7
Nawrizin'iz mu'ba'rek.....	7
Kirpitiken.....	7
Qosıq aytar kishkeneler.....	8
Ta'rbiyashı apam.....	8
Gu'lme, gu'belek (jan'ıltپاش).....	8
Ushıwshi bolaman.....	9
Ta'y-ta'y bala, ta'y bala.....	9
Quwırıshag'im.....	9
Anajanım, ag'ajanım.....	9
Jaqsı bala.....	10
İynelik.....	10
Jaza.....	10
Birinshi mug'allimim.....	10
Ana tilim.....	11

Jamg'ır jawıp turg'anda.....	11
Ta'biyatti qorg'aymız.....	11
Jyde menen jigildik.....	11
Qabaqlar.....	11
Bag'imizg'a kelin'ler.....	12
Ana mehri.....	12
«Saw denede -sap aql».....	12
Kimge qiym, kimge ar'sat (A. Bartodan).....	12
Tawıp aldim pishiqtı.....	13
Su'yemen o'z tilimdi.....	13
Ala ha'kke (Jan'ittpash).....	13
Pishiq penen ku'shik.....	13
Pal ha'rre ha'm gu'belek (timsal).....	14
Ta'rbiyashi bolamans.....	14
Menin' Konstitutsiyam.....	14
Gu'llerim.....	15
Erip ketti appaq qar.....	15
Sag'an uqsag'im keler.....	15
Pishug'im.....	15
Samal.....	16
Pal ha'rre.....	16
Balalıq mehrim.....	16
Aral.....	17
Kim u'lken, kim kishi.....	18
Bilmesten jep qoyaman.....	19
Sa'lem.....	19
Gu'z.....	19
Japiraq buketi.....	20
Baba diyqan.....	20
Kelin' ko'rın' gullerdi.....	20
İyne sabaq.....	21

Shiyrin Atamuratova — balalar shayırı.

Ol 1949-jılı Xojeli rayonında tuwilg'an.

1968-jılı Qaraqalpaq ma'mlekетlik pedinstitutının' fizika-matematika fakultetine oqıwg'a kiredi ha'm tablısı pitkeredi.

Miynet jolin mug'allim bolıp islewden baslaydı. Sh. Atamuratova ko'p jillar dawamında No'kis qalasındag'ı buring'i K. Marks ha'm G'Toqay atmdag'ı orta mcktcplerinde mug'allim bolıp isledi.

Ha'zirgi waqıtta hu'rmetli dem alista ha'm do'retiwshilik isleri menen shug'ıllanıp atır.

Shayırdın' qosıqları 70-jillardan baslap «Jetkinshek» gazetasında, «A'miwdar'ya», «G'umsha» jurnallarında jarıq ko'rdi.

Sh. Atamuratovanın' ha'zirge shekem «A'tko'nshek» (1978), «Sawg'a» (1981), «Shadlıq» (1984) atlı balalarg'a arnalıg'an qosıqlar toplamları basılıp shıqtı.

Sh. Atamuratova 1983-jıldan Jazıwshılar awqaminın' ag'zası.

ISBN 978-9943-346-63-5

9 789943 346635

«QARAQALPAQSTAN»